Občasník obce Spišský Hrhov, Júl 2021

HRHOVČAN

Príhovor starostky
Rozpočtové hospodárenie obce Spišský Hrhov v roku 2020
Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021
Zopár slov ku koncu školského roka...
Pani učiteľky napísali...
Radosť v našej ZUŠ-ke
MDD v Spišskom Hrhove
Naša obec a komunálny odpad
Štýlovo a lacno alebo ako si ničíme životné prostredie
Registrovaný sociálny podnik – Hrhovské služby, s. r. o., r. s. p.
Gravírovanie v obecnej firme
Komunitné centrum
Otvorenie denného centra
Obecné nájomné byty
Z histórie obce – Daniel Pribiš

Milí občania,

čas beží tak rýchlo, že sme sa ani nenazdali a máme za sebou polovicu roka 2021. Aj napriek pandémii, ktorá otriasla svetom, sa nám podarilo množstvo skvelých vecí.

Začiatkom roka sme úspešne dokončili *výstavbu bytových domov na ulici Pisarovskej*, ktoré sme už odovzdali nájomníkom. Podarilo sa nám spraviť aj *dažďovú kanalizáciu*, aby voda zo striech nezaťažovala záhrady rodinných domov v tejto lokalite. Nový nájomníci už prichádzajú do svojich bytov aj *po nových chodníkoch*, ktoré im vybudovali šikovní zamestnanci obecnej firmy.

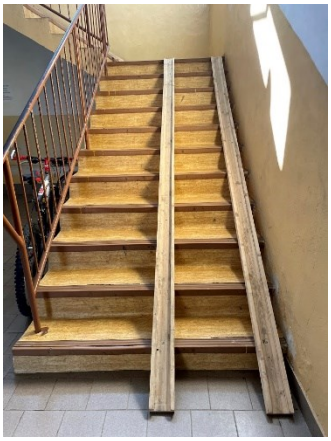
Rozšírili sme *most pri obecnom úrade*, aby sa tadiaľ dalo jednoduchšie prechádzať, a aby to bolo bezpečnejšie. Nebolo to náročné a ani nákladné, ale som presvedčená, že veľmi prospešné. Zároveň, na podnet občanov, sme zasypali *rigol pri školskej jedálni*, aby sme zvýšili bezpečnosť v tomto úseku.

Osadili sme *merače rýchlosti*, ku ktorým sme dostali Led hodiny na obecný úrad. Jeden merač bol financovaný nadáciou Allianz a druhý sme zakúpili z vlastných zdrojov. Vďaka tomu sa zvýšila bezpečnosť v našej obci, nakoľko autá, ktoré prechádzajú viditeľne znížili svoju rýchlosť.

V bytovom dome na Ulici ČSA 280/33 vedľa obecného úradu sme osadili *koľajnice pre mamičky s deťmi*, na základe požiadavky obyvateľov tejto bytovky.

V mesiaci marec sme realizovali *práce na vodovode*, vďaka ktorým sme získali výdatnejší zdroj v „tvardom lese“, kde je kvalitná voda so skvelými výsledkami. Neustále pracujeme na tom, aby sme mali v našej obci dostatok kvalitnej pitnej vody pre našich obyvateľov.

Na Štúrovej ulici sme zrealizovali *opravu mosta a osadili sme zábradlie*, ktoré tam chýbalo. Snažíme sa myslieť na každú časť našej obce, odstraňovať nedostatky aj vďaka Vám a Vašim postrehom.

Podarilo sa nám získať dotáciu vo výške 1 100 € na *nákup kníh do obecnej knižnice* a od nadácie Allianz nám bola schválená žiadosť o grant vo výške 2000 € na nákup prístrojového zariadenia AED. Ide o *automatický defibrilátor*, ktorý bude umiestnený na obecnej budove, na verejne dostupnom mieste, prístupný 24 hodín denne. Je to moderný zdravotnícky prístroj, ktorý pomáha poskytnúť prvú pomoc v prípade potreby. Veríme, že tento náš prístroj nebude nutné použiť. ☺

Plány s našim kaštieľom

Určite ste už počuli množstvo verzií ohľadne kaštieľa. Rada by som Vám teda touto cestou opísala, ako to v skutočnosti bolo a v akom stave je to teraz. V júli minulého roku sme napísali list ministrovi, kde sme ho požiadali o pomoc v tomto smere. Prosila som ho, aby umožnili kaštieľ odkúpiť obci. Chceli sme predísť tomu, že areál kúpi súkromný podnikateľ, zatvorí brány parku a zabráni našim obyvateľom doň vstupovať. Dôležitým bodom našej žiadosti bol fakt, že v našej obci máme nepostačujúcu kapacitu Materskej školy a je nutné ju rozšíriť. Argumentovali sme teda tým, že nám príde logické a efektívne využiť na rozšírenie existujúce budovy, ktoré sú nevyužité, ako stavať nové za nemalé peniaze. Park s kaštieľom sú neoddeliteľnou súčasťou histórie našej obce, nevedela by som si predstaviť, žeby sme o to prišli. Na základe našej žiadosti sa veci pohli a kaštieľ s parkom sa súkromnému sektoru na predaj ani neponúkol. Možnosť dostali len ministerstvá a ostatné rozpočtové organizácie štátu, nik sa však neprihlásil. Kaštieľ s celým areálom sa tým pádom stal nadbytočným majetkom štátu, ktorý má možnosť obec odkúpiť za 10% zo sumy znaleckého posudku, čo v našom prípade predstavuje sumu 259 000,00 €.

Obecné zastupiteľstvo na zasadnutí dňa 11.3.2021 schválilo odkúpenie tejto nehnuteľnosti za uvedenú sumu. Uznesenie z obecného zastupiteľstva spolu so žiadosťou o odkúpenie sme zaslali Reedukačnému centru v Levoči, ktoré je správcom tohto majetku. Po odkonzultovaní s príslušným ministerstvom sme s pánom riaditeľom podpísali kúpno–predajnú zmluvu, ktorá bola zaslaná na schválenie, spolu so znaleckým posudkom a požadovanými prílohami, na Ministerstvo financií, ktoré je jediné oprávnené odpredať prebytočný majetok štátu.

Toto je momentálny stav, teraz musíme len čakať a veriť, že sa na ministerstve stretneme s pochopením a našej žiadosti bude vyhovené. Veľmi si prajeme, aby sa to podarilo, aby sme sa mohli postarať o zanedbaný park, upraviť ho, pokosiť, tešiť sa z krás, ktoré nám ponúka. Nepoznám obyvateľa, ktorý by do parku nechodil rád, naši dôchodcovia majú na park prekrásne spomienky a takého krásne spomienky by sme radi zabezpečili aj našim deťom.

Okrem investičných akcií, stavebných činností sme pre Vás za ten polrok stihli pripraviť aj aktivity, ktoré potešili Vaše srdiečka. Keď sa trošku uvoľnili opatrenia, využili sme príležitosť a zorganizovali pre naše mamičky aspoň symbolický *Deň matiek*, s cukrovou vatou pri obecnom úrade a mostíkom plným lásky. Ďalšou krásnou akciou, ktorú sme si pre Vás pripravili bol *Deň detí* na futbalovom ihrisku*, Deň Zeme a prvé „handmade" Hrhovské trhy*. Ďakujem všetkým, ktorí sa podieľajú na príprave našich podujatí, zamestnancom obce, obecnej firmy, organizáciám v obci, poslancom, dobrovoľníkom!

A čo nás tento rok ešte čaká?

Verím, že si počas leta stihneme uvítať novonarodené detičky z roku 2020, ktoré sme v januári privítať nemohli kvôli opatreniam. Chápem, že to nie je najvhodnejší čas, keďže je dovolenkové obdobie, ale ak budeme čakať na jeseň, hrozí, že sa znova nebudeme môcť stretnúť. A hneď po lete by sme sa radi stretli aj s našimi dôchodcami a jubilantmi, ktorých tak rada počúvam a tak veľa ma už stihli naučiť, za čo som im veľmi vďačná.

Poslanci na poslednom obecnom zastupiteľstve schválili aj niekoľko zaujímavých investičných akcií, ktoré by sme chceli stihnúť zrealizovať.

- *Náš dom smútku dostane nové okná a dvere*, ktoré sú v dezolátnom stave. Plánujeme predĺžiť chodník a oživiť cintorín výsadbou. Podali sme projekt cez program Obnova dediny, veríme že nám bude schválený. Spolu s pánmi poslancami uvažujeme aj nad vybudovaním Kolumbária.

- *Parkovanie pri cyklochodníku - m*áme právoplatné stavebné povolenie na vybudovanie spevnenej plochy pri bytových domoch na ulici Pisarovskej, ktoré plánujeme zrealizovať. Zároveň vytvoríme

pri čističke priestor na parkovanie pre tých, ktorí prídu využiť cyklochodník pre svoje športové aktivity, aby nezaberali parkovacie miesta našim obyvateľom.

- *Obecný dom pri kultúrnom dome* - zakúpením tohto domu sme v prvom rade plánovali prepojiť ulicu Komenského a SNP chodníkom. Na túto aktivitu obecné zastupiteľstvo schválilo 30.000,00 € a plánujeme vybudovať prepojenie ešte tento rok.

- *Chodník na ulici Pribišovej - n*a zasadnutí komisie sme si ešte v marci prebrali potrebu výstavby chodníkov v obci. Po širšej debate sme sa zhodli, že tento rok sa zrealizuje výstavba chodníka na ulici Pribišovej, nakoľko je tam veľa detí, autá jazdia rýchlo a zároveň je to ulica, ktorá sa napojí chodníkom na existujúce chodníky v centre obce, a tak sa plynule v tejto infraštruktúre bude pokračovať širšie do obce. Touto cestou by som chcela poprosiť aj obyvateľov ulice Pribišová, aby po jeho vybudovaní parkovali autá na svojich pozemkoch, nie na chodníku, aby tak slúžil na účel, na ktorý slúžiť má.

- *Rekonštrukcia križovatiek Jarná, Poroninská, Padinská a Pod medzou.* V mesiaci júl prebehne rekonštrukcia týchto križovatiek, nakoľko sú v dezolátnom stave. Túto akciu bude realizovať firma, ktorá má na to potrebné vybavenie, nakoľko sa jedná o veľké plochy. Následne obecná firma zrealizuje opravy výtlkov v obci tak, ako každý rok.

- *Doplnenie dopravného značenia.* Určite si pamätáte, že sa otvoril projekt Dopravného značenia v obci a dopĺňali sa nejaké zrkadlá, dopravné značky, retardéry. OZ schválilo zakúpenie doplnených značiek. Zakúpené a osadené budú do konca roka.

- Obec plánuje *zakúpenie traktorovej kosačky*. Tento rok, kedy boli pozastavené príspevky na zamestnávanie, kvôli pandémii, sme pocítili veľký deficit pracovnej sily. Bolo obdobie, kedy sme naozaj nestíhali zabezpečovať základné potreby obce, ako je napríklad kosenie, popri všetkých ostatných aktivitách. Preto sme sa rozhodli zakúpiť kvalitný stroj, ktorý nám to trošku uľahčí. Lebo keď sa nám podarí získať park, „kosič“ sa v našej obci nezastaví od jari do zimy. ☺

Spravilo sa toho ešte omnoho viac, zmrzlina, príprava kúpaliska na sezónu, testovanie od januára do mája a mnoho skvelého nás ešte čaká. Snažíme sa neustále vylepšovať život v obci, počúvať Vaše námety, podnety a pomaly ich realizovať.

Ďakujem Vám za každú konštruktívnu kritiku, ktorá nás posúva vpred, za každé milé slovko uznania, ktoré vie zahriať pri srdci, pretože nie starosta, ani obecný úrad, ale my všetci sme Spišský Hrhov! Ďakujem aj poslancom obecného zastupiteľstva za ich podporu, podnety, nápady a pomoc pri realizovaní aktivít!

Buďme k sebe milší, hovorme spolu, usmejme sa na seba a trošku menej na seba útočme cez sociálne siete. Verte, že sa nám tu spolu bude žiť omnoho krajšie!

Mgr. Zuzana Kučerová
starostka obce

Rozpočtové hospodárenie obce Spišský Hrhov v roku 2020

Obec hospodári na základe schváleného rozpočtu, ktorý tvoria bežné a kapitálové príjmy, bežné a kapitálové výdavky a príjmové a výdavkové finančné operácie.

Rozpočet obce Spišský Hrhov na rok 2020 bol schválený Obecným zastupiteľstvom dňa 2.12.2019 Uznesením č. 71/2019. Hospodárenie obce sa riadilo schváleným rozpočtom na príslušný rok, ktorý bol zároveň v priebehu roka 2020 upravovaný**.**

Plnenie rozpočtu príjmov obce v roku 2020:

I. **Príjmy obce Spišský Hrhov spolu € 2.508.020,44**
II. **Príjmy RO – Základná škola s materskou školou /vlastné príjmy, projekty/ € 183.054,13**
III. **Príjmy RO – Základná umelecká škola /vlastné príjmy/ € 7.320,38**
IV. **PRÍJMY SPOLU: € 2.698.394,95**

Príjmovú časť rozpočtu tvoria daňové príjmy, nedaňové príjmy, dotácie, transfery, príjmy plynúce z realizácie projektov a vlastné príjmy rozpočtových organizácií.

Hlavným zdrojom daňových príjmov obce je výnos dane z príjmov, tzv. podielové dane, ktoré boli obci poukázané v r. 2020 v celkovej výške € 1.219.827,39. Ďalšími významnými príjmovými položkami sú: daň z pozemkov € 19.417,11 a daň zo stavieb € 5.888,00, daň za KO € 25.295,42. Medzi nedaňové príjmy patria: príjem z prenajatých obecných bytov € 58.548,50, platby za vodu € 10.656,54 a ostatné príjmy - za cintorínske poplatky, relácie v MR, vyúčtovanie energií - spolu € 22.765,85.

V rámci bežných transferov, dotácií a realizovaných projektov, významný príjem tvorili:

- Transfery z OÚ, odbor školstva na prenesené kompetencie pre ZŠsMŠ: € 820.029,00,
- Finančné príspevky z ÚPSVaR na podporu zamestnávania UoZ: € 108.310,87,
- Národný projekt – Terénna sociálna práca: € 28.904,10,
- Národný projekt – Komunitné centrá: € 47.168,36,
- Projekt „MUZikMUZeum“: € 22.164,56,
- Projekt „Od Levoče po Spišský Hrad“: € 12.490,92

V roku 2020 obec prijala aj kapitálové transfery v celkovej hodnote € 248.243,08, v tom:

- Dotácia na výstavbu „BD 4 b.j.“ - BD-1 /MDaV SR/: € 55.268,63
- Dotácia na výstavbu „BD 2x4 b.j.“ - BD-2,3 /MDaV SR/: € 149.171,50
- Dotácia na projekt: „Cyklochodník“ /PSK/: € 39.850,00
- Dotácia na projekt: „Revitalizácia Štúrovej ulice“ /SAŽP/: € 3.952,95.

Čerpanie rozpočtu výdavkov obce v roku 2020:

I. Výdavky obce Spišský Hrhov spolu: € 807.809,65
II. Výdavky RO – Základná škola s materskou školou € 1.332.402,89
III. Výdavky RO – Základná umelecká škola € 302.886,78
IV. VÝDAVKY SPOLU: € 2.443.099,32

Bežné výdavky obce – v sume € 807.809,65 – týmito výdavkami obec pokrýva mzdové náklady, nákup tovarov a služieb, bežné transfery a splátky úrokov.

Uvedené výdavky zahŕňajú zabezpečenie chodu obce: výdavky verejnej správy /€ 234.513,27/, civilná ochrana a výdavky na testovanie obyv. /€ 2.996,31/, požiarna ochrana - DHZ /€ 4.295,84/, všeobecná pracovná oblasť – TSP, KC, ÚPSVaR – /€ 61.620,81/, výdavky na miestne komunikácie /€ 7.133,57/, nakladanie s odpadmi a odvoz KO /€ 36.096,23/, rozvoj bývania – obecné byty /€ 24.365,46/, rozvoj obce – verejné priestranstva a údržba stavieb /€ 34.618,95/, zásobovanie vodou /€ 23.085,62/, verejné osvetlenie /€ 5.301,94/, rekreačné a športové služby a dotácie FK 49 a ZO JD /€ 8.043,21/, kultúrne služby, KD, spoločenské akcie /€ 8.020,34/, Dom smútku a cintorín /€ 2.205,86/, Denné centrum /€ 3.837,50/, sociálna pomoc – rodinné prídavky, DHN /€ 11.092,71/.

V bežných výdavkoch verejnej správy sú ďalej zahrnuté dotácie súkromným zriaďovateľom – Súkromnému centru špeciálno-pedagogického poradenstva a prevencie € 130.863,00 a Súkromnému centru pedagogicko-psychologického poradenstva € 41.202,00. Keďže obec je zriaďovateľom rozpočtových organizácií v obci, súčasťou bežných výdavkov obce sú aj výdavky na prenesené a originálne kompetencie /mzdy a prevádzku škôl/ – Základnej škole s materskou školou € 1.332.402,89 a Základnej umeleckej škole € 302.886,78.

Kapitálové výdavky obce – v sume € 387.669,58 – týmito výdavkami obec realizuje investičnú výstavbu v obci, rekonštrukcie a modernizácie jednotlivých budov a objektov obce. Významné investičné akcie, na ktoré obec v r. 2020 vynaložila finančné prostriedky boli:

- Bytové domy: BD-1, BD-2,3, Technická vybavenosť k BD-1,2,3: € 259.371,22,
- Cyklochodník – novostavba: € 52.599,98,
- Pálenica: Rekonštrukcia OM – Sušiareň ovocia: € 39.300,00,
- ČOV Spišský Hrhov – ČOV Gen. Svobodu – II. etapa-rozšírenie: € 14.465,85,
- Revitalizácia Štúrovej ulice: € 4.211,00,
- Merače rýchlosti jazdy vozidiel – 2 ks: € 4.180,00,
- Vodozádržné opatrenie Pisarovská: € 3.880,99,
- Hydrogeologické práce – Vodárenské zdroje vody Sp. Hrhov: € 3.456,00.

Súčasťou rozpočtu obce sú aj **finančné operácie**, prostredníctvom ktorých sa vykonávajú prevody z peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Do príjmovej časti rozpočtu boli v r. 2020 zapojené: prostriedky Fondu rozvoja obce € 29.921,98, prostriedky Rezervného fondu € 1.892,20, prijatý úver ŠFRB na výstavbu BD-2,3 € 43.260,10, návratná finančná výpomoc MF SR € 67.325,00, nevyčerpané finančné prostriedky obce z r. 2019 vo výške € 39.863,06 a základnej školy vo výške € 79.183,35. Výdavkovými finančnými operáciami sa realizovali splátky istín bankových úverov € 29.292,00, splátky istín úverov ŠFRB € 25.063,14 a leasingové splátky za OA € 2.050,98.

REKAPITULÁCIA - rok 2020			
Rozpočet	**PRÍJMY**	**VÝDAVKY**	**Výsledok rozpočtového hospodárenia**
1. Bežný rozpočet	**2.698.394,95**	**2.443.099,32**	**255.295,63**
- OBEC	2.508.020,44	807.809,65	
- RO: ZšsMš	183.054,13	1.332.402,89	
- RO: ZUŠ	7.320,38	302.886,78	
2. Kapitálový rozpočet	**248.733,08**	**387.669,58**	**-138.936,50**
- OBEC	248.733,08	387.669,58	
- RO: ZšsMš	0,00	0,00	
- RO: ZUŠ	0,00	0,00	
Rozpočet spolu /1.+2./	**2.947.128,03**	**2.830.768,90**	**116.359,13**
3. Finančné operácie	**261.445,69**	**56.406,12**	**205.039,57**
- OBEC	232.200,16	56.406,12	
- RO: ZšsMš	29.245,53	0,00	
- RO: ZUŠ	0,00	0,00	
Rozpočet spolu /1.+2.+3./	***3.208.573,72***	***2.887.175,02***	***321.398,70***

Výsledok hospodárenia € 321.398,70 po odpočítaní nevyčerpaných účelovo určených finančných prostriedkov vo výške € 119.648,61 predstavuje sumu **€ 201.750,09** = zostatok finančných prostriedkov na rozdelenie. Tento zostatok je zdrojom rezervného fondu a ďalších peňažných fondov obce. O použití fondov rozhoduje obecné zastupiteľstvo obce.

Uznesením č. 32/2021 zo dňa 17.6.2021 obecné zastupiteľstvo schválilo:

- použitie *Rezerveného fondu* na bežné výdavky:

a/ Dom smútku – výmena okien: € 20.000,00,

- použitie *Fondu rozvoja obce* na kapitálové výdavky:

a/ Spevnená plocha SO 02 - pri Nová 2x3b.j. /Pisarovská/: € 12.000,00,
b/ Chodník pri KD /prepojenie SNP-Komenského/: € 25.000,00,
c/ Chodník Pribišova: € 30.000,00,
d/ MK - dostavba: križovatka Jarná, Poroninská, Padinská, Pod Medzou: € 30.000,00,
e/ Dopravné značenie v obci - doplnenie značiek, retardérov: € 3.500,00,
f/ Obecný dom pri KD /Dom s.č. 84/ - oplotenie: € 5.000,00,
g/ Komunálna technika - kosačka: € 10.000,00,
h/ Plynofikácia budovy KC - Komunitného centra: + € 2.500,00.

Túto stručnú rekapituláciu hospodárenia obce za rok 2020 pre Vás pripravila:
Ing. Iveta Richtarčíková

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov (SODB) patrí medzi najrozsiahlejšie a najnáročnejšie štatistické zisťovanie s dlhodobou tradíciou na celom svete. Sčítanie v roku 2021 bolo súčasťou celosvetového programu populačných, domových a bytových cenzov, uskutočňovaných pod záštitou Európskej únie a Organizácie Spojených národov. Sčítanie predstavuje jedinečný zdroj informácií a štatistických údajov a stave spoločnosti, o jej demografických, sociálno-ekonomických a kultúrnych štruktúrach, o životných podmienkach obyvateľov a ich bývaní. Tieto údaje môžu byť použité pre napĺňanie lokálnych politík a sú úzko prepojené so stanovením počtu obyvateľov na území obce. Sčítaním sa zisťovali informácie, ktoré nie sú súčasťou žiadneho iného zisťovania v Slovenskej republike.

Na Slovensku prvýkrát v histórii došlo k zmene spôsobu sčítania a namiesto tradičného sčítania sa uskutočnilo integrované sčítanie, ktoré bolo založené na kombinácii údajov z administratívnych zdrojov a údajov získaných od obce a obyvateľov.

- Prvá fáza SODB bola zameraná na sčítanie domov a bytov v spolupráci so samosprávou. Sčítanie sa uskutočnilo v období od 1. júna 2020 a do 12. februára 2021. Sčítanie domov a bytov sa konalo podľa nového konceptu, teda bez účasti obyvateľov.

  Predmetom sčítania domov a bytov boli všetky domy, všetky byty v budovách bez ohľadu na to, či boli obývané alebo neobývané.
- Druhá fáza – samosčítanie obyvateľov sa začalo 15.februára 2021 a skončilo 31.marca 2021. Obyvatelia sa tak mohli sčítať sami alebo s pomocou blízkej osoby vyplnením sčítacieho formulára, ktorý obsahoval 14 otázok. V tejto fáze sa samosčítaním sčítalo 81,88 % obyvateľov.

Ak sa obyvatelia nemohli alebo nevedeli sčítať sami, mohli využiť asistované sčítanie. Asistované sčítanie sa realizovalo v období od 3. mája 2021 do 13. júna 2021. Dosčítať sa bolo možné s pomocou **stacionárneho asistenta sčítania na kontaktnom mieste** v obci alebo za pomoci mobilného asistenta sčítania.

V našej obci bolo celkovo sčítaných 93,12% obyvateľov čo predstavuje 1 666 obyvateľov.

SODB ako jediné zisťovanie umožnilo zapojenie všetkých obyvateľov SR. Prinesie po 10 rokoch komplexný pohľad na to, ako sa Slovenská republika a jej obyvatelia za uplynulé obdobie zmenili.

Ing. Erika Rímska

Zopár slov ku koncu školského roka...

Milí priatelia,

končiaci sa školský rok bol pre každého iný ako všetky ostatné doposiaľ. Určite ťažší, nepoznaný a prinášajúci nové prístupy. Do povedomia našich detí, učiteľov a rodičov sa dostali doposiaľ menej frekventované slová typu dištančné vzdelávanie, online výuka, zoom či rozostupy, opatrenia, bezpečné rozostupy, testovanie a iné.

Pre každého človeka, nielen v oblasti školstva, to bol rok plný výziev, ba možno i obáv a strachu. V prostredí Spišského Hrhova sa všetky vzdelávacie inštitúcie, tak ako všade na Slovensku, riadili harmonogramom a pravidlami vydanými Ministerstvom školstva a iných kompetentných úradov.

Materská škola obmedzila svoju prevádzku najmenej, naši najmenší boli doma len pár týždňov, o niečo dlhšie žiaci prvého stupňa, no najviac času za počítačom a pri online výuke zažili naši žiaci na druhom stupni.

Napriek faktu, že nie každý žiak mal možnosť byť pripojený prostredníctvom vlastného počítača, zvlášť v rodinách, kde je viac súrodencov, využili sme aj mobilné telefóny či možnosť zapožičať si tablety zo školy.

Učitelia viedli hodiny z domu alebo zo školy, podľa rozvrhu hodín, okrem výchov. Využili všetky dostupné moderné technológie a vďaka veľmi dobrému vybaveniu školy PC technikou mal každý pedagóg vytvorené potrebné zázemie a podporu.

Všetkým kolegom, žiakom a rodičom patrí moja vďaka a rešpekt, že sme to spolu zvládli. Spoločnou zodpovednosťou prispejeme k tomu, aby sa takéto roky neopakovali a všetci sa budeme môcť stretávať v bezpečnom prostredí školy.

Kam sme sa posunuli?

- Počas školského roka sa nám podarilo získať niekoľko malých projektov a grantov pre materskú aj základnú školu, prostredníctvom ktorých sme zakúpili množstvo kníh, hračiek a pomôcok,
- v týchto dňoch boli zverejnené výsledky výzvy k projektu Modernejšia škola, kde sme sa stali úspešným žiadateľom, naša škola získala grant vo výške 22 000 Eur na modernizáciu interiéru,
- doplnili sme základnú školu o IKT techniku prostredníctvom dotácií ministerstva školstva, v každej triede je internetové pripojenie, PC a e-BEAM tabuľa.
- zabezpečili sme cca 100 stojanov na bicykle, ktoré sú denne obsadené (inšpiráciu vniesla starostka obce),
- každá trieda má nainštalovaný Air Cleaner, zariadenie na zachytávanie nano-častíc ako prevencia Covid-19,
- ďalšie triedy prešli kompletnou rekonštrukciou a boli vybavené úplne nový nábytkom, v letných mesiacoch chystáme rekonštrukcie ďalších tried a maľovanie materskej školy,

- kuchyňa školskej jedálne bola úspešná pri získaní grantu – v mesiaci júl bude inštalovaná nová umývačka riadu a chladiace zariadenia.

Mgr. Peter Strážik
riaditeľ školy

Pani učiteľky napísali...

eLEj v máji nekosí – s týmto názvom bola v Levoči spustená kampaň za prírode blízke kosenie, do ktorej sme sa s radosťou zapojili aj my – Základná škola s materskou školou v Spišskom Hrhove. Ide o mozaikovité kosenie, pri ktorom sa časť trávnika (rôznych tvarov) ponecháva nepokosená pre opeľovače, hmyz a podporu biodiverzity. Mohli sme tak pozorovať bohatú škálu kvetov, rastlín a organizmov na takýchto plochách. Iste ste si všimli, ako koncom júna vplyvom nedostatku zrážok trávnatý povrch trpí, žltne a vysychá. Na nepokosených miestach tráva udržiava svoju zeleň a biologický život v nej ostáva zachovaný. Milí čitatelia, skúste ponechať takéto plochy kosené s nižšou frekvenciu na niektorých miestach vo vašich záhradách a tento rozdiel uvidíte sami. Vaše deti, ktoré navštevujú našu školu vám poradia, ako na to.

Keďže v našej základnej škole nám ekológia prirástla k srdcu, robíme pre našu planétu to, čo si zaslúži. Treba jej poďakovať za dary, ktoré nám deň čo deň poskytuje. V našom kolektíve máme predsedníčku občianskeho združenia Zelenej hliadky LE, ktorá zapája deti do rôznych eko aktivít. Zapojili sme sa tak do výzvy Uprac svoje okolie, ktoré bolo na sociálnych sieťach prezentované v mesiaci apríl 2021 a v súťaži sme vyhrali viacero cien. Vyzbierali sme v okolí množstvo odpadu, odfotili sa a fotku zdieľali na už spomínaných sociálnych sieťach. Veríme, že sme motivovali ďalších, ktorým nie je osud nášho prostredia ľahostajný. Ďakujeme všetkým zúčastneným pedagógom a žiakom našej školy.

Deň detí sa niesol v znamení oslavy detského sveta a keďže všetci chceme, aby deti mali budúcnosť priaznivú v oblasti životného prostredia - OZ Zelená hliadka a ďalší naši pedagógovia pomáhali nielen v poskytnutí zábavných a hravých aktivít ale aj v pomoci správne separovať na tzv. Separačnej stanici.

Projektom na podporu čitateľskej gramotnosti, ktorý na našej škole prebiehal posledné dva roky sme sa snažili vyšperkovať našu kontinuálnu snahu viesť deti k čítaniu a sme radi, že nám v tom pomáha aj Ministerstvo školstva, vedy a výskumu uvoľnením prostriedkom v hodnote 800 eur na podporu knižníc a čitateľskej gramotnosti . Mohli sme tak vybrať tie najlepšie tituly, ktoré skvalitnia našu knižnicu tým, že ide o moderné, atraktívne tituly v počte viacerých kusov, aby sme tak mohli čítať plošne celá trieda a následne viesť diskusie o prečítaných knihách.

K podpore čítania, veríme, prispeli aj viaceré besedy, ktoré sme v školskom roku 2020/2021 realizovali. Jedna z nich bola realizovaná on-line - so spisovateľom a hudobníkom Braňom Jobusom sme sa veľa nasmiali a hlavne – poučili o tom, ako sa rodí rozprávka s prvkami nonsensu.

So spisovateľom Matejom Zámečníkom sme sa okrem čítania venovali hlavnej téme jeho kníh, a to je ekológia a ochrana životného prostredia. Prakticky sme si ukázali, ako separovať a videli sme dokonca aj kalifornské dážďovky, ktoré premieňajú bioodpad na humus.

V besede o knihách a cestovaní sme sa stretli s Michalom Smetankom, ktorý vystupuje ako „literárna postava“ v knihe S dušou tuláka od Vladimíra Ledeckého.

Mgr. Marcela Koščová, Mgr. Soňa Lesňáková

Radosť v našej ZUŠ-ke

Tešíme sa, že naši žiaci vyhrávajú súťaže. Napriek tomu, že sme boli väčšinu roka obmedzovaní vo vyučovaní, naši mladí umelci poctivo trénovali a cvičili a teraz žnú úspechy. Ďakujeme za úspešnú reprezentáciu nie len našej zušky, ale celého Spišského Hrhova a okresu. Pod vedením pani učiteľky Ivety Rusnákovej Dis. art. sa podarilo našim tanečníčkam získať na celoslovenskej online súťaži - LIVE STREAM SHOWTIME DANCE - Unstoppable - ZLATO, na súťaži WELCOME BACK SHOWTIME DANCE v kategórii Sound of violin - ZLATO a Unstoppable - STRIEBRO a do tretice na súťaži BEATFORUM Gbely v kategóriách Sound of violin - ZLATO a Unstoppable - BRONZ a v kategórii Spirit - BRONZ.

Výtvarný odbor tiež predviedol svoje umenie a zapojil sa do výzdoby obecnej knižnice v oddelení pre deti. Miestnosť je teraz krásne vyzdobená ilustračnými maľbami Alica v krajine zázrakov. Pod vedením pani učiteľky Mgr. Janky Štramovej, srdečne pozývame všetky deti vybrať si na prázdniny nejakú peknú detskú knihu.

Život v našej škole v posledných mesiacoch pulzoval naplno. Snažili sme sa dobehnúť, čo sa dalo, aby mohli študenti za výdatnej pomoci našich pedagógov rozvíjať svoj umelecký talent.

Ďakujeme nášmu zriaďovateľovi - obci Spišský Hrhov a rade školy za hladký priebeh výberového konania na post riaditeľa základnej umeleckej školy. Vaša staronová riaditeľka Mgr. Danka Slejzáková má na najbližších 5 rokov skvelé plány, ako ďalej rozvíjať a zveľaďovať školu, ako vytvárať ešte lepšie podmienky pre umenie, žiakov, učiteľov a priateľov školy, tak, aby nám všetkým prinášala radosť.

Našim skvelým učiteľom a žiakom ďakujeme za celoročné nasadenie a trpezlivosť pri vyučovaní cez internet. Veríme, že rodičov potešili aj naše umelecké videá a záverečný online koncert ale želáme si, aby sme sa mohli v budúcom školskom roku čo najviac stretávať osobne a prezentovať umenie pred plným hľadiskom.

Prajeme vám krásne leto!

Mgr. Dana Slejzáková
riaditeľka ZUŠ

MDD v Spišskom Hrhove

Medzinárodný deň detí sme v Spišskom Hrhove oslávili nádherne, tvorivo, veľkolepo a so všetkým čo k tomu patrí.

V sobotu 5. júna 2021 čakalo deti na futbalovom ihrisku množstvo veselých úloh a športových aktivít, ktoré si pre ne pripravili pani učiteľky zo ZŠ a z MŠ. Deťom pri vstupe žiarili očká, ktoré boli plné očakávania, čo im tento deň prinesie, ale aj zo sladkého darčeka, ktorý im pri vstupe daroval obecný úrad. Deti vítal maskot obce „Kolesko“ , robil im spoločnosť počas celého dňa. Úlohou detí bolo navštíviť jednotlivé stanovištia s rôznymi športovými, pohybovými a súťažnými disciplínami. Deti si zmerali svoju obratnosť, nebojácnosť a šikovnosť. Za každú splnenú disciplínu dostali sladkú odmenu. Deti sa vyšantili na skákacom hrade, zahrali si bubble futbal, vozili sa na koníkoch a ich tváre zdobili rôzne rozprávkové bytosti. Počasie nám prialo a deň sa zmenil na dobrodružný a športový. Spokojné deti z dosiahnutých dobrých výkonov si po tomto zábavnom popoludní sadli spolu s rodičmi vychutnali dobrý kotlíkový guľáš, fazuľovicu, držkový guľáš, cukrovú vatu, popcorn, hod-dog a chutné domáce koláčiky. Deťom priblížili svoju prácu hasiči, policajti a psovodi. O dobrú náladu sa staral DJ. Čerešničkou na torte bolo vystúpenie učiteliek MŠ a pracovníčok OÚ, kedy si spoločne s deťmi zatancovali dnes populárny tanec – Jeruzalema, ktorá mala veľký úspech. S hrdosťou a dobrou náladou odchádzali popoludní s rodičmi domov a v rukách si niesli balíčky so sladkou odmenou. Naším cieľom bolo spríjemniť deťom sviatok, ale aj podporiť ich telesnú zdatnosť, upevniť kladný vzťah k športu a pohybu, prehĺbiť priateľské vzťahy.

Chceme sa poďakovať spoluorganizátorom, bez ktorých by tento deň nebol takým akým bol, krásnym a pre deti nezabudnuteľným - ZŠ s MŠ Spišský Hrhov, ZUŠ Spišský Hrhov, ZO Jednoty dôchodcov Spišský Hrhov, DHZ Spišský Hrhov, Ladislav Dzurňák – skákací hrad, Robo Gaduš – bubble futbal, p. Hagovská, p. Zahradníková – kone, Kynologcký klub Levoča, Zelená hliadka , zamestnanci OÚ a obecných firiem Hrhovské služby a Palkupo.

Ďakujeme aj sponzorom: Potraviny Môj obchod, COOP Jednota, SHELL, Minerálne vody Baldovce.

Mgr. Ivana Farkašovská

Naša obec a komunálny odpad

Nevytriedeného odpadu ubúda! Počet vyvezených nádob naozaj klesol. Takto stručne by sme mohli zhodnotiť posledné mesiace z hľadiska nakladania s odpadmi v našej obci. ĎAKUJEME za Vašu zodpovednosť! Sú to úžasné pokroky! Týmto však naša snaha nekončí. ☺ Preto čítajte ďalej.
Zhrnieme to najdôležitejšie:

„Pay as you throw." Triediť odpad má zmysel. A cieľom je, aby sme to (čoskoro) pocítili všetci. Už dlhšiu dobu hovoríme o snahe priniesť do našej obce model spravodlivejších poplatkov za komunálne odpady. V praxi by to vyzeralo tak, že **obyvatelia, ktorí svoj odpad poctivo triedia, by mali platiť menej** než niekto, komu je táto problematika ľahostajná a hádže všetko do jedného koša. Cieľ máme jasný. Čo to bude obnášať?

Evidencia zberných nádob. Elektronický čip má vizuál nálepky. To, že máte zbernú nádobu označenú nálepkou a kódom, nie je vôbec vecou dekoračnou, ale je to veľmi dôležitý prvý krok. Krok, ktorý obci odhalil napr. reálne čísla vyvezených nádob. Ako? Pri každom zbere pracovník obce skenuje QR kód, ktorý bol Vašej nádobe pridelený. Takto má obec k dispozícii dôležité informácie o tom, koľko nádob s odpadom bolo z našej obce vyvezených, a tiež koľkokrát do roka tak daná domácnosť urobila, alebo aká veľká je jej nádoba. Áno, aj Vaša. ☺ Takouto evidenciou je zároveň možné rýchlo a ľahko odhaliť neprihlásených pôvodcov odpadu a vyzvať ich na splnenie si ohlasovacej a poplatkovej povinnosti. Od januára tohto roka platí, že **NIE JE MOŽNÉ vyložiť neoznačenú** zbernú nádobu!

Čo by ste mali vedieť. Za každé jedno vysypanie zbernej nádoby platíme tzv. manipulačný poplatok. Preto prosíme, nevykladajte zbernú nádobu, ktorá je poloprázdna. Manipulačný poplatok za výsyp sa totiž uhradí v plnej výške bez ohľadu na to, či bola Vaša nádoba plná, alebo nie.

Okrem toho, Vám chceme pripomenúť, že každá rodina má počas roka aj limitovaný počet výsypov zbernej nádoby a malé obmedzenie týkajúce sa veľkosti zbernej nádoby, a to v závislosti od počtu členov Vašej domácnosti. Napríklad, rodiny do 2 osôb by nemali vykladať 120 l zbernú nádobu častejšie ako 1krát za mesiac. Rovnakú frekvenciu vývozu by mala dodržiavať aj 4-členná rodina používajúca 240l zbernú nádobu. POZOR! Všetci tí, ktorí frekvenciu zberu určenú v štandardoch nového VZN o odpadoch nedodržiavajú, budú v týchto dňoch upozornení listom. (Je dôležité vedieť, že ak by pôvodca odpadu užíval zbernú nádobu v rozpore s všeobecne záväzným nariadením obce, obec je oprávnená doúčtovať si poplatok zodpovedajúci skutočne používanej veľkosti nádoby a intervalu jej vývozu.)

Aktuálne čísla. Vďaka týmto zmenám máme k dispozícii údaje za posledných 6 mesiacov a môžeme povedať, že sú medzi nami mnohí „ekoprofíci" , ktorí využívajú omnoho menšiu frekvenciu vývozu odpadu, než by im prislúchala v nadväznosti na VZN. Tlieskame Vám a ďakujeme za úžasný príklad.

Počet osôb žijúcich v domácnosti	Druh nádoby	Periodicita vývozu
1 osoba – 2 osoby	120 l	1 x mesačne
3 osoby – 4 osoby	120 l	1x za 14 dní
	240 l	1x mesačne
5 osôb – 8 osôb	240 l	1x za 14 dní

3 (po)kroky. Ako sa dá vlastne docieliť to, aby sme produkovali čo najmenej zmesového komunálneho odpadu? Nie je to až také zložité.

1. **Predchádzajme vzniku** – t. j. premýšľajme nad tým už pri samotnej kúpe (naozaj to potrebujem?)
2. **Opätovne používajme** veci, kým je to možné
3. **Recyklujme** – správnym triedením odpadu dokážeme zmeniť naozaj veľa. Zamyslel si sa, čo vlastne hodíš do čiernej nádoby, ak oddelíš všetky obaly a plasty, plechovky, sklenené fľaše, papiere, elektroodpad odovzdáš (zadarmo) na zbernom dvore a ovocné či zeleninové zvyšky skompostuješ? **Čo v tej čiernej nádobe, za ktorú platíme, aktuálne máme?**

Aplikácia. Ak si práve pochopil, aký je rozdiel vyložiť PET fľaše v žltom vreci počas zberu plastov (čo máš v ľubovoľnom množstve ZADARMO), a hodiť tie isté PET fľaše do koša nevytriedeného (za ktorý musíš zaplatiť) , potom Ťa pozývame zapojiť sa do triedenia naplno. Je to opäť o čosi jednoduchšie aj vďaka šikovnej mobilnej aplikácii „Odvoz odpadu“ ktorá Ti včas pripomenie, ktorý zber bude v najbližších dňoch nasledovať. Odteraz už nezabudnete vyložiť veci včas a v správny deň. ☺

Bonus na záver. Ako ste mnohí určite postrehli, tento rok nám v obci pribudli aj nádoby na odpadový kuchynský olej, ba dokonca zberné nádoby na šatstvo. Využime prosím aj tieto možnosti. Je to spôsob, ako odbremeniť skládku od nášho odpadu. Lebo všetko čo vytriedime, dostáva novú šancu poslúžiť...

Každá domácnosť je iná, jedno však majme spoločné:
Poďme k odpadom pristupovať zodpovedne.

Váš „odpadový“ tím ☺

Štýlovo a lacno alebo ako si ničíme životné prostredie

Máme tendenciu pravidelne nakupovať nové a nové oblečenie. Určite ste sa stretli s pojmom “fast fashion”, ktorý sa v poslednom období výraznejšie dostáva do povedomia verejnosti.

Nakupovanie bolo niekedy výnimočnosťou. Ľudia nakupovali príležitostne, šlo o akúsi udalosť, prípadne naše mamy či staré mamy vlastnoručne šili nové nohavice či šaty. Oblečenie sa častejšie dedilo, po dnešnom “swapovalo”.

Zabáva (ne)rovná sa nakupovanie

Nechcem generalizovať, ale domnievam sa, že v súčasnosti sa nakupovanie vníma celkom odlišne. Oblečenie ako také je omnoho lacnejšie, trendy sa menia rýchlosťou svetla, nakupovanie sa stalo formou zábavy. Môžeme konštatovať, že nám vládnu veľkoreťazce a online obchody, ktoré nás “fascinujú” svojimi neuveriteľnými cenami. Zamysleli sme sa však niekedy, čo všetko sa za týmito cenami skrýva?

“Fast fashion” (rýchla móda) - vieme, o čo ide?

“Fast fashion” sme v poslednom období mohli postrehnúť v súvislosti s udržateľnosťou. Predstavuje tisíce štýlov najnovších trendov. Nový tovar je na trhu teda každých pár dní alebo týždňov. Dôležité je určite povedať, že materiály, z ktorých sa oblečenie vyrába, sú lacné a menej hodnotné, čo sa podpisuje za stav (ne)kvality oblečenia po niekoľkých praniach. Faktom je, že sú vyrobené v krajinách s najlacnejšou pracovnou silou.

“Fast fashion” je zameraný najmä na rýchlosť a nízke náklady. Jeho cieľom je vždy prichádzať s novými kolekciami a trendami. Pravdou však ostáva, že tento spôsob výroby nie je absolútne

zodpovedný k životnému prostrediu, keďže celkové faktory nevyhnutné na zníženie nákladov pri výrobe majú negatívny, priam nepriaznivý účinok na prírodu.

Také lacné - no nekúp to!

Mnohokrát sme sa už určite stretli s názorom, že sme si my či naši blízki kúpili nové tričko i nohavice, lebo sme natrafili na neuveriteľne skvelú a výhodnú ponuku. Sami sme boli priam šokovaní, koľko málo stáli naše krásne nové šaty a topánky. 7 eur? To by som bol blázon, aby som to nekúpil! Áno, zaplatíme 7 eur, ale všetci tí, ktorí sa podieľali na výrobe vašich šiat, no najmä príroda, zaplatia omnoho viac. Uvedomili sme si, ako trpia a sú vykorisťovaní pracovníci v módnom priemysle, ktorí sú pri práci v kontakte s toxickými látkami? Následne sa tieto toxické látky pri každom jednom praní uvoľňujú a odchádzajú do kanalizácie, čím znečisťujú životné prostredie (vodu, pôdu).

Jedno "obyčajné" tričko

Napadlo nám niekedy, koľko litrov vody sa spotrebuje na výrobu jedného trička z bavlny? Skúste hádať. Približne toľko, koľko vypije jeden z nás za tri roky - 2700 litrov. Ak ste momentálne ostali nemilo prekvapení, priam zarazení, zrátajte si, koľko prírodných zdrojov sa minie na výrobu našich každodenných nákupných výstrelkov, ktoré po krátkom čase vyhodíte do koša.

Dajme mu druhú šancu

Ak sme sa už predsa rozhodli, že oblečenie len leží v skrini a nebudeme ho nosiť, skúsme popremýšľať, či by sa niekto v našom okolí nepotešil a nevynosil ho. Ak nám nikto nenapadol, je tu ďalšia šanca. Veci môžeme dať do nádoby na to špeciálne určenej. A dokonca takúto možnosť máme aj u nás priamo v obci (pri Galérii - žlté kontajnery). Je však nutné povedať, že do nádob patria odevy, ktoré sú vhodné ešte na ďalšie použitie. Tým mám na mysli čisté, pekné, nositeľné a hlavne nepoškodené pánske, dámske a detské oblečenie, opasky, kabelky, topánky hračky, bytový textil, páperové paplóny a vankúše. Určite sem nevhadzujte žiadny poškodený, znečistený, špinavý textil, ktorého sa chcete zbaviť.

Zuzana Wagnerová

Registrovaný sociálny podnik – Hrhovské služby, s. r. o., r. s. p.

Mnohí z nás určite poznajú obecnú firmu Hrhovské služby, s.r.o., r.s.p. Niektorí služby obecnej firmy využili, niektorí o nej iba počuli. Poskytuje služby v oblasti stavebníctva, výroby drevených výrobkov, ponúka lokálne výrobky, pálenie ovocia atď. V skratke, obecná firma vznikla v roku 2005 a v súčasnosti funguje ako registrovaný sociálny podnik - RSP. Štatút RSP bol obecnej firme priznaný dňa 17. 9. 2018 ako prvému registrovanému sociálnemu podniku na Slovensku. V rámci obecného sociálneho podniku sa realizujú rôzne aktivity, do ktorých sú zapájané znevýhodnené a zraniteľné osoby, najmä dlhodobo nezamestnaní.

Zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov definuje 3 druhy sociálnych podnikov podľa zamerania: integračný podnik, sociálny podnik bývania a všeobecný registrovaný sociálny podnik. HS sú integračným podnikom, t.j. – verejnoprospešný podnik, ktorý svojou činnosťou napĺňa spoločensky prospešnú službu - podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti; musí zamestnávať najmenej 30 % znevýhodnených alebo zraniteľných osôb v pracovnom pomere. HS za uplynulý rok túto podmienku naplnili na 64 %.

Aké sú možnosti podpory sociálneho podnikania? Priame podpory vo forme investičnej pomoci, kompenzačnej pomoci a pomoci na podporu dopytu. Nepriame podpory sú vo forme úľavy na dani z príjmu, úľavy na DPH a úvery za zvýhodnených podmienok. Vďaka kompenzačnej pomoci z Úradu práce môže obecná firma zamestnávať znevýhodnené osoby, na ktoré sú preplácané mzdové

náklady do výšky 75 %, v závislosti od druhu znevýhodnenia. Aj práve vďaka dotáciám môže obecná firma ako sociálny podnik napĺňať cieľ sociálnej ekonomiky, ktorým je dosahovanie pozitívneho sociálneho vplyvu.

Tohto roku obecná firma využije úľavu na dani z príjmov vo forme nákupu dlhodobého hmotného majetku. Firma má v pláne investovať do kúpy bagra, aby mohla zabezpečovať zemné práce.

Obecná firma v súčasnosti využíva úľavu na DPH, namiesto 20 %-nej sadzby využíva 10 %-nú sadzbu z predaja služieb a tovarov fyzickým osobám, subjektom verejnej správy a iným sociálnym podnikom.

Hrhovské služby prevádzkujú v súčasnosti pestovateľskú pálenicu, kde si môžete dať vyrobiť destilát z vlastného kvasu. Cena je 5,20 € za vypálenie jedného litra 50 %-ného destilátu. Minimálne množstvo kvasu pre vypálenie je 120 l. Predajňa lokálnych produktov Kredenc pri hlavnej ceste je taktiež súčasťou obecnej firmy. Ponúka široký sortiment v bio kvalite ako sú klobásy, syry, pirohy, domáce knedle, čokolády, kávu, korenie, čaje a iné dobroty. V ponuke sú aj kvalitné vína. Predajňa Kredenc rozširuje svoj sortiment aj o drevené výrobky s laserovým gravírovaním. V stolárskej dielni Vám naši šikovní majstri vyrobia v súčasnosti veľmi populárne vyvýšené záhony, kompostéry, poprípade drevené pergoly, či iné zaujímavé veci.

Veríme, že si náš sociálny podnik udrží svoj trend v zamestnávaní miestnych občanov a taktiež dúfame, že sa bude môcť spolupodieľať na zvyšovaní kvality života obyvateľov v obci prostredníctvom svojich poskytovaných služieb.

Ing. Jana Kovalská

Gravírovanie v obecnej firme

Obecná firma Hrhovské služby s.r.o., r.s.p., získala regionálny príspevok z Ministerstva investícii, regionálneho rozvoja a informatizácie SR na zakúpenie gravírovacieho stroja v hodnote 15 342,40 €. Účelom projektu „Gravírovanie na drevo“ je rozvoj sociálneho podniku a vytvorenie pracovných miest. Gravírujeme laserovým lúčom s kovovou trubicou, ktorým dokážeme vyrobiť nápis či logo do dreva, plastu alebo kože. Výhody práve tohto typu lasera s kovovou trubicou sú:

- menší lúč, vďaka tomu gravíruje väčšie detaily a výsledok je oveľa viac krajší,
- je rýchly, presný a kvalitný,
- dá sa s laserom aj rezať ale tu musíme mať vhodnú hrúbku preglejky, plexiskla,
- má oveľa väčšiu životnosť ako iné typy gravírovacích laserov.

Čo všetko Vám vieme vygravírovať? V prvom rade si texty, obrázky navrhujeme v grafickom programe podľa predstáv zákazníka. Základom pri gravírovaní musí byť povrch hladký a rovný. Keďže je to gravírka (a nie rezačka), je vyrobená prevažne pre gravírovanie kľúčeniek, príveskov, deniek,

menoviek, dekoratívnych remeselných výrobkov, hodiniek. Predstavivosti sa medze nekladú, môžete prísť s vlastným originálnym produktom a spoločne niečo vymyslíme. Veľkou výhodou je presné gravírovanie zložitých tvarov. Gravírovanie je vytváranie nezmazateľných stôp v tvare obrazov, ozdôb či písma. Vytvára sa jedinečný výtvor, ktorý Vám alebo blízkym urobí radosť. Tvoríme ozajstné osobné a jedinečné darčeky.

Pre objednávky kontaktujte Jozefa Semana, buď na obecnom úrade alebo telefonicky na čísle 053/4592 238.

Daniela Krigovská

Komunitné centrum

Komunitné centrum v Spišskom Hrhove je neutrálnym priestorom pre minoritné i marginalizované skupiny občanov. Predstavuje otvorený priestor na stretávanie sa ľudí, a pre rozvoj celej komunity. Klientom sprístupňujeme také príležitosti a možnosti, ktoré im a ich rodinám pomôžu plne sa zapojiť do ekonomického, sociálneho a kultúrneho života.

Naša činnosť spočíva v poskytovaní konkrétnej pomoci dospelým občanom, seniorom a deťom, v poskytovaní odborných aktivít, a sociálneho poradenstva, v pomoci deťom pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie, seniorom zabezpečujeme donášku obedov.

Rok 2021 je pre nás v mnohom kľúčový. Po ťažkom období pandémie začíname nové aktivity a skvalitňujeme tie, ktoré úspešne fungovali pred pandémiou. Od začiatku roka sme uskutočnili niektoré akcie, ktoré boli pre potešenie pre našich seniorov a obyvateľov obce - pečenie barančekov,

deň zeme, skrášlenie okolia komunitného centra, pomoc pri sčítaní obyvateľov, tiež sme otvorili knižnicu. Pravidelne pomáhame pri triedení plastov.

Cieľom týchto aktivít je učiť občanov k zodpovednosti, dodržiavaniu pravidiel, efektívnemu využívaniu voľného času, rozvíjaniu komunikácie a vzťahov medzi občanmi, motivovať ich k plneniu povinností, posilňovať ich vzťah k prírode a starostlivosti o vlastné okolie, zdravie a hygienu, ale predovšetkým rozvíjaniu pozitív, oceňovanie ich schopností, a eliminovať týmto patologické správanie.

Všetky tieto akcie, ktoré sa nám darí realizovať a spätná väzba od návštevníkov potvrdzuje, že sa nám darí napĺňať potreby našich občanov, zvlášť tých, ktorí sú ohrození a ktorí majú obmedzené možnosti začleniť sa do spoločnosti a riešiť svoje problémy. Naše aktivity zvládame vďaka novému organizačnému tímu, ochotným dobrovoľníkom a samozrejme vďaka pravidelným účastníkom našich aktivít.

Raz ma zaujala myšlienka pre tých ktorí pomáhajú iným ,,***Majáky nebehajú po mori aby zachraňovali lode, proste len pevne stoja a svietia***" – chceme, aby aj naše komunitné centrum bolo takýmto majákom a pomáhalo občanom. Veríme, že našou činnosťou prispejeme ku skvalitneniu života v našej obci.

Mgr. Lubomíra Košutová

Otvorenie denného centra

Po období koronakrízy, keď sme boli ,,zatvorení" doma, chceme opätovne spustiť aktivity a privítať v dennom centre našich milých dôchodcov, ktorí nám už veľmi chýbali. Tešíme sa na Vás a zároveň pozývame do klubu dôchodcov nových členov, nahlásiť sa môžete na t.č. 0918 931 795.

Ste u nás srdečne vítaní, každý utorok, stredu a štvrtok od 9.00 – 13.00 hod.

Mgr. Lubomíra Košutová

Obecné nájomné byty

Bývanie je jednou z dôležitých priorít dnešnej doby. Všetci túžime osamostatniť sa a raz príde obdobie, kedy riešime túto otázku, či už ako jednotlivec, alebo rodina. Hľadáme miesto kam si človek večer nedonesie iba svoje telo, ale aj dušu a tá tam zahniezdi a až vtedy si uvedomíme, že tie štyri steny majú pre neho odrazu iný význam.

Jednou z možnosti riešenia bytovej otázky sú nájomné byty, ktoré pomáhajú mnohým mladým rodinám splniť ich sen o vlastnom a predovšetkým cenovo dostupnom bývaní.

Nie každá obec sa môže pochváliť takou bytovou výstavbou, ako tá naša. Momentálne je v obci 17 bytových domov, čo spolu tvorí 93 nájomných bytov. O obecné byty je stále veľký záujem a mnohokrát si žiadosti podávajú nielen miestni, ale aj ľudia z blízkeho okolia. Byty sa priebežne uvoľňujú a obec sa snaží, aby neostal žiaden byt voľný. Ceny mesačného nájmu sa pohybujú cca od 40,- € do 200,- €. Výška nájomného závisí taktiež od veľkosti bytu a cena za 1 m² je približne 1,00 €.

Ako to funguje u nás ?

Záujemca o byt musí podať predpísanú písomnú žiadosť, ktorú doručí na obecný úrad (žiadosť nájdete aj na našej webovej stránke obce www.spisskyhrhov.sk) Následne sa žiadosť zaeviduje, skontroluje sa jej správnosť a úplnosť so všetkými prílohami. Pokiaľ sú splnené všetky kritéria, zaradí sa do zoznamu žiadateľov o byt. Keďže sa niekedy jedná o byty postavené so štátnou pomocou, teda sociálne bývanie, žiadateľ musí spĺňať aj podmienky dané zákonom o sociálnom bývaní.

Žiadosti individuálne posudzuje komisia Školstva, sociálnych vecí a bytovej politiky, občianskych záležitostí pri OU v Spišskom Hrhove ktorá sa riadi podľa Všeobecného záväzného nariadenia obce Spišský Hrhov č. 2/2021 o prideľovaní obecných nájomných bytov vo vlastníctve obce Spišský Hrhov, a kritérií bodovacieho systému, ktorý je prílohou tohto VZN. O pridelení

nájomného bytu zaevidovanému žiadateľovi, ktorý spĺňa všetky kritériá, rozhoduje obecné zastupiteľstvo na návrh tejto komisie. Podľa počtu bodov sa urobí poradovník a byt sa pridelí žiadateľovi s najvyšším počtom bodov. V prípade, že niekto byt odmietne, nasleduje náhradník.

Ukazovatele bodového systému:

- Žiadateľ, žiadatelia – 0-2 body
- Trvalý pobyt v obci – 2 body
- Zamestnanie – 1 bod
- Nemá záväzky voči obci – 1 bod
- Bezproblémové platenie daní a poplatkov – 1 bod
- Reprezentovanie obce – 2 body
- Nevlastní nehnuteľnosť určenú na bývanie v obci – 1 bod
- Neporušuje ustanovenia obce – 1 bod
- ZŤP žiadateľ – 1 bod
- Sociálny aspekt – 1-2 body

Každú žiadosť vedieme v evidencii vždy do konca aktuálneho roka.

Mária Semanová

Daniel Pribiš

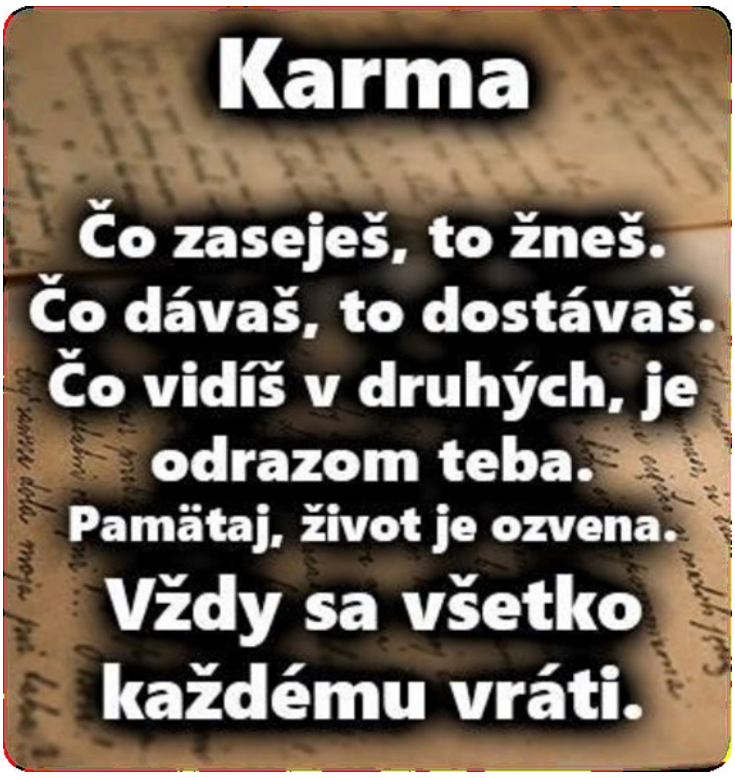
Okolo roku 1580 sa v Liptovskej Teplej narodil Daniel Pribiš, slovenský básnik a evanjelický kňaz. Narodil sa v rodine evanjelického duchovného. Od roku 1611 pôsobil ako evanjelický farár v Pribyline a od roku 1624 až do svojej smrti v Spišskom Hrhove. Zároveň pôsobil aj ako senior dolnohornádskeho bratstva evanjelických farárov. Zomrel v roku 1645 a je pochovaný pri kostole svätých Šimona a Júdu.

Medzi slovenským a nemeckým evanjelickým náboženským prostredím existovala plodná spolupráca. Vychádzala z toho, že na území dnešného Slovenska žila početná nemecká komunita, najmä v mestách, ktorá sa hlásila k evanjelickej cirkvi a vytvárala si svoje cirkevné školy (napríklad Bratislava, Banská Štiavnica, Kežmarok, Levoča,...). Pretože všetka evanjelická náboženská literatúra bola v nemčine, bolo treba zabezpečiť preklad do slovenčiny. Daniel Pribiš v roku 1612 vydal preklad Lutherovej knihy „Katechysmus D. M. Luthera z Nemeckého yaziku na Slowěnsky přeložený“. Na vydaní a vytlačení Katechizmu z roku 1612 mali hlavnú zásluhu palatín Juraj Turzo a jeho manželka Alžbeta Coborová. Bol jedným z prvých zberateľov duchovných piesní a zostavovateľov spevníkov. Svojou tvorbou sa radí medzi slovenských renesančných spisovateľov náboženskej literatúry. Svoje duchovné piesne a modlitby publikoval v preklade Katechizmu Dr. M. Luthera v roku 1634. Boli to preložené české, nemecké a latinské piesne, taktiež aj pôvodné slovenské texty, ktoré sú v celej zbierke najcennejšie, pretože popisujú konkrétne prostredie, spoločenskú a sociálnu situáciu a hospodárske i spoločenské problémy. Z Pribišových piesní sa v evanjelickom spevníku dodnes zachovali dve.

Daniel Pribiš v roku 1636 spolu s Jurajom Tranovským zostavil a vydal spevník Cithara sanctorum. V roku 1580 založil v Spišskom Hrhove šľachtickú školu gróf de Gara (podľa niektorých zdrojov bol zakladateľom hrhovský šľachtic Arnold Görgey). Na tejto škole okrem iných učiteľov napr. Eliáš Hrabecius, Mikuláš Novacius, Pavol Simonides, Ján Chalupka učil aj Daniel Pribiš. Šľachtická škola sa v roku 1666 presťahovala do Toporca. Meno Daniela Pribiša na Slovensku nesú dve ulice, prvá u nás v Spišskom Hrhove a druhá v Bratislave vo štvrti Karlova Ves.

Karol Kučera

Spracovala: Ing. Jana Kovalská